

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pól, in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl. ako sadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Totaj XXXIX.

V Ljubljani, 1. prosenca 1886.

List I.

Sreča za novo leto!

Bog daj srečno novo leto! — S tem vošilom nastopimo zopet novo leto. Vošila, pravijo, so dober kup in nam ne koristijo veliko. — Vendar to ni čisto tako. Odkritoserčna vošila imajo sama na sebi že nekaj vrednosti — kot dokazi ljubezni in dobrovoljnosti do tistega, komur vošimo. Odkritoserčna vošila nas po svoji lastnji priganjajo k temu, da jih tudi spolnovati pripomremo, kolikor moremo. Eno vsakdo lahko stori: da namreč moli k Bogu za spolnovanje vošil. zato blagši vošilci navadno k vošilom pristavljajo, da hočejo moliti, Boga prositi, naj bi to in to vošilo spolnil. Ne veste, kaj vse bi „Danica“ rada storila svojim čitateljem in prijateljem, ko bi sama imela v roki tiste polovnjake in vatle, s kterimi se odmérjajo dobrote in prijateljstvo!

Kaj pa naj vošimo za novo leto svojim čitateljem: zdravje in življenje do 105 lét, — srečo, da bi veliko tarne sadeli — veselja brez mére. Vse to Vam bodi, kolikor je v dušni blagor!

Ali nam je pa kdo porok, da je zares in gotovo srečen, kdor vse to vživa? Sv. vera nas drugač uči.

Pa naj še bo, kakor Bog dá, „Danica“ hoče svojo delovost spolniti. in svojim čitateljem za novo leto dati sektore vezila, ki so gotovo prav dobre, dala Vam boče petere zlato ključavnice k sreči. Ktere so te ključavnice, ki derže do prave sreče!

Perva ključavnica je prav za prav močen páh, s kterim moraš — ne odpreti, ampak zapahnuti vrata svojega srca, da ne bo mogel greh v tvoje srce. Ta zlati páh je strah Božji, strah pred grehom. In roka, ki ta páh potlane pred tvoje srce, da bo zaklenjeno pred grehom, naj se besede iz ust sv. Duha: „Kaj pomaga človeku, ako si pridobi celi svét, na svoji duši pa škodo terpi!“

Škodo terpeti na duši, to je, hudo grešiti v prihodnjem letu: tega nas Bog obvari! Pred grehom mora srce biti zaklenjeno. Toraj se velikrat spomni besed: „Kaj pomaga človeku svet in njegova sreča, če je pa duša ranjena, oškodvana, nesrečna!“

Druga zlata ključavnica je goreče delo za pravo srečo, in k temu nas budijo besede večne Rečnice: „Išite naj poprej Božjega kraljestva in njegove pravice!“ To je: Rodite dobri, vdani, pokorni otroci matere sv. Cerkve in skerbno spolnujte, kar Vas ona uči, kar ona veléva in zapoveduje, ker vse to so

pota in steze v kraljestvo Božje. Bog ne daj, da bi kdo hotel sam premoder biti, sam si izbirati pota, po kterih bi hodil, in način, kako bi hodil; — prezirati pa svojo dobro mater, sv. Cerkve, on je že s pota in ne bo prišel v kraljestvo Božje. Kdor Cerkve ne posluša, je zavergel zlato ključavnico, s ktere pomočjo se nebesa odpirajo.

Tretja zlata ključavnica je zaupanje v pomoč Božjo, kajti iz Božjih ust izhaja zaterdilo: „Ako Gospod ne bo hiše zidal, zastonj se zidaje trudijo zidavci.“ Kakšno hišo pa nam je zidati? Gotovo hišo sreče. Pa ne take hiše sreče, ki se podira, ki razpada, ki mine, če bi bila tudi iz kamna. Vidil sem pred več leti hišo angleškega konzula v Carigradu, ki je bila taka, kakor bi bila iz samega rezanega kamna izdolbena, in zdelo se je nemogoče, da bi jo kdaj kaka moč razdjala. Pa lejte: malo pozneje sem bral, da je bil tisti oddelek mesta pogorel in tudi angleški skalnati konzulat se je bil kakor razlil in rastopil od strašne vročine neprizanesljivega ognja. Mi pa vošimo čitateljem hišo stanovitne sreče; moramo torej v letu 1886 zidati tako hišo sreče, ki je ne ogenj, ne voda in ne potres ne more razdjati, namreč hišo večne sreče. In takega poslopja še nobeden ni sam iz svoje moči doveršil — tudi nekdanjim Babiloncem se je bila razdjala tista grozna razvlaka „babeleška“, ki so jo hotli sami iz svoje lastne moči — brez Boga — pozidati.

Vrata do te pomoči Božje pa si odklenimo s čerteto zlato ključavnico, ki se ji pravi molitev. Sej pisano je: „Prosite, in se vam bo dalo!“ Vošimo tedaj ta zlati ključ za novo leto vsem — tudi tistim, ki „Danice“ ne beró, pa bi bilo dobro, da bi tudi oni te nauke si zapomnili in začeli moliti. „Omnis spiritus laudet Dominum,“ vsak dober duh naj moli, hvali, povišuje, prosj Gospoda. Če koga hiša še tako terdno stoji, razpadla bo, ako se ne podpira z molitvijo. Gospod zapoveduje: „Vedno molite,“ to je, molite večkrat zredoma na dan — zjutraj, opoldan, zvečer — vsak dan v tednu, doma, v cerkvi, tudi na poti (zlasti kadar te sven k temu vabi, zakaj pa ne?). Ne zaverzi tega zlatoga ključa, z njim si vse odpreš, — brez njega so ti večji in boljši dobrote zaperte, ali pa v kratkem zaperte boče.

Samo še eno zlato ključavnico naj amemo pripomočiti in vošiti za novo leto. To je zvesto češčenje Marije Device, ktera se v litanijah imenuje „Vrata

nebeške." Sv. Bernard pravi, "kakor vsak sklep kraljeve milosti pride skoz kraljeve vrata do njegovih podložnih, tako nobena milost iz nebés, ne pride ktera bi ne šla skoz Marijine roke." Zato z „očenašem“ vedno sklepamo „češena-marijo“ in dobri verniki Marijo o vsaki priliki na pomoč kličejo. Pri mnogih je to že navada skoz celo leto. Častitljiva Marija Klotilda, Sardinska kraljica, se je v začetku vsacega leta prav posebno zročila v varstvo in brambo Marije in opravljala je vsih 365 dni opravilo k Mariji Devici, ki se imenuje „marijanako leto.“ To je, vsak dan je kaj brala iz življenja svetih Marijinih služabnikov, kaj Materi Božji na čast molila.

Ta velika služabnica Božja se ima prišteti med svetnice. Umerla je po silo svetem življenju v začetku tekočega stoletja (l. 1802.) Priča in goreč spodbudek je torej tudi višjim stanovom, da moliti moramo vsi, Bogu služiti moramo vsi, greha varovati se moramo vsi, ako hočemo priti do prave sreče. Ako si to morebiti zanemarjal, začni precej v začetku novega leta in bodi stanovit na tej poti!

Čem bolj goreče si bodemo prizadevali v l. 1886 milost Božjo zadobiti, v tem večji meri jo bodemo prejeli, tem srečneje bode toraj novo leto za nas.

Novo leto je mali del našega življenja, pravi „Sendb.“; za letom 1886 sledi še marsikatero leto, sledi gotovo cela večnost. In kaj je leto 1886 proti večnosti! Kaj bi toraj koristilo, ako bi kedo v novem letu vso srečo dosegel, ako bi okusil vsaktero veselje in časti, ako bi vse premoženje sveta pridobil, če bi pa za večnost ne pridobil nič, morebiti si le še novih zadolženj nakopal!

Toraj je naše vošilo, za katerega izpolnjenje hočem Boga goreče prositi, sledeče:

„Da bi bilo novo leto brez vsega greha in hudobije, posvečeno s strahom Božjim in pobožnostjo, da bi bilo polno dobrih del in čednost, da bi bilo polno Božje milosti in pomoči, na priprošnjo Marije Device kot v resnici srečno leto, — leto setve za srečno večnost!“

Za novo leto nekaj.

Pod naslovom Prevažna opomba poslednja številka lanskega teržaškega škofijskega lista prav živo priporoča ljudske misijone. Pripominja, kako so jih cerkveni pisatelji, zlasti svetniki, vedno z naj večji pohvalo preslavljali ter so dušne pastirje budili, da naj največkrat, kar je moč, to zares veliko dobroto naklonijo vernikom. Sej zlasti tiste duhovnije se odlikujejo s čednostjo in gorečnostjo, koder se misijoni o določenih časih obhajajo: sovraštva zginjajo, slabe navade se odpravljajo, sa. zakramenti se pogosto prejemajo, duše se s čednostmi olepšujejo, pregrehe beže.

Dalje spominja list, kako veliko zasluženja si pridobivajo dušni pastirji, kateri svojim vernikom misijone napravljajo. Omenja tudi misijonov, ki so se preteklo leto obhajali po ondotni škofiji pod vodstvom oo. lazaristov ali pa čuhtov.

Še posebno pa budi, da za pričetno leto 1886, ko so sv. Oče Leon XIII napovedali nenavadno sveto leto, naj bi vse duhovstvo klicalo misijonarje za duhovno prerobenje keršanskih vérnikov. Višji pastir so celo pripravljali dušnim pastirjem pomagati, da po potrebi dobivajo misijonarjev v laškem, slovenskem ali hervaškem jeziku, ter jim hočejo skazovati vsaktero pomoč, kar bi se moglo.

Papeži, Benedikt XIV, Pij IX in drugi, so živo priporočali duhovne vaje in ljudske misijone. —

In zares: kako je vsaka duhovnja z misijonom osrečena in povzdignjena, priča zlasti tudi silno veselje in sveti mir, ki se razodeva v vsakem kraju po dokon-

čanem misijonu. Sej v grehu ne more nihče biti zadovoljen, ne srečen, in ne vesel.

Postavimo n. pr. božični čas. Grešnik o Božiči ima v roki hleb in si ureže potice, pa ne more ga prav razveseliti, ker pri sercu ni dobro. Sedi pri kozarcu vina, iše se razvedriti, — pa le ne gre prav, ker na sercu nekaj teži. S prijatelji je pri obloženi mizi; toda nekaj manjka: v sercu ni miru. Gre v cerkev, posluša veselo božično pridigo, častitljivo petje; ali serce se ne more h pravemu veselju povzdigniti: ker bolno je, vest nadleguje.

Zato sv. Cerkev tako modro opominja k adventni spovedi, da človek o Božiču more zares iz serca vesel biti. Vse drugač „Gloria“ doni na ušesa človeku s čisto vestjo, kakor pa takemu, ki ga pregreha teži. Enako je o Veliki noči, enako tudi pri svatih, pri ženinu in nevesti na ženitovanjih: le takrat so lahki in veseli, kadar jih vest ne teži. S slabo vestjo išeš zastoj veselice. In nič drugač ni v vsakdanjem življenju in djanju: vsako — še tako težko delo je lahko, samo če je v sercu mir sv. Duha. Zato, ljudje priprosti in olikani, ne bojte se misijonov, ne bojte se spovedi, ker to vas še le vesele in srečne stori!

In ti, ki misijone in spoved naj bolj čertiš — povej ali si srečen? Praviš: ne! Jest pa ti vse zastavim, da boš vesel in srečen, ako spoved dobro opraviš: le poskusi in prepričaj se boš, da je res.

Ena za božično premišljevanje.

(Konec.)

Čudne misli so se jele gospej Valbergovi snovati v glavi. Posebno jo je pa vznemirjala huda bolezen, katere je omenila uboga žena. Pozvonila je svojemu strežaju, kateri z resnim obrazom pride. Gospa ga vpraša, kaj mu je, na kar ji služabnik pové, da je v sosednji hiši kolera se pričela. Sedaj še le se gospa prestraši in hitro pokliče svoje otroke.

Vsi srečni, da jih je mati poklicala, prihité otroci k njej in razvedrili so jo kmalu. A mati je berzo zapazila, da najstareji deček ni tako vesel, kakor navadno. Vpraša ga tedaj, ali je morebiti kaj bolan.

„Ne mati, nisem bolan, samo po ušesih mi nekako čudno zvenči in tako se mi bleškeče pred očmi.“

To je bilo dovolj. Kakor besna skoči mati kviško in ukaže služabniku, naj hitro poišče domačega zdravnika, kajti Evgena se je lotila kolera.

Služabnik je hitel po zdravnika, mati pa nazaj k otrokom. A žalostni prizor. Ubogi deček ležal je na tléh in treslo ga je, oči je imel pa hudo vderte in obličje mu je obledelo. Strašne bolečine je prestala uboga mati. S solzami je močila otrokovo blede lice. Potem vstane, ga zadene v naročje, nosi ga po sobi, kakor da bi hotela smerti uiti. A tudi goreča materina ljubezen ne opravi nič proti nemili smerti. Deček prihaja vedno bolj slab in oči mertvaško obdrevené. Zdajci zakriči: „Vode, vode!“ Hitro teče mati po vode gasit mu hudo žejo. V silni bridkosti je preslišala stokanja družih otrók. Neprevidoma priteče k njej deklica, poklekne pred njo in jokajoče pravi: O mati, meni tudi šumi po ušesih, tudi mene boli!“

Mati jo žalostno pogleda in pritisne k sebi. Tako je sedela dalj časa užaljena med obema otrokoma, popolnoma zatopljena v muke in bridkosti. Med tem pride hišni zdravnik, ne da bi ga bila zapazila. Še le ko je nekaj beséd spregovoril, se predrami iz silne tuge. Vstane, in se pred njega na kolena skloni in jokajoče s povzdigojenimi rokami prosi: O, gospod zdravnik,

imejte usmiljenje z menoj! Rešite mi otroke, za Božjo voljo, rešite jih smerti!"

Zdravnik jo usmiljeno vzdigne in potem stopi k bolnim otrokom. „Uboga mati, pravi, umirite se! Kolera je zares nevarna; ali vendar ni vselej smertna, — in čeravno so otroci zelo bolni, vendar imamo še upanje.“

V tem pride še drugi zdravnik. Zdravnika se pozdravita in potem ukaže eden služabniku, naj pelje gospo v drugo sobo.

Od žalosti omamljena, stopi gospá k bolnima otrokoma. Poljubuje ju in prežaljena kliče: „Evgenček, Virginica! Z Bogom, na veke! O Bog, nikoli več vaju ne bode vidila!“

Nato jo služabnik odpelje v drugo sobo, tam se je kakor mertva zgrudila na stol. Glavo je pobesila in le včasih objame še ostale štiri otroke, kateri se plašni stiskajo k materi.

Služabnik jo zapusti in hití pomagat zdravnikoma; čez nekoliko časa ga zaženeta pogledat, kako ji je. Tiho stopi v sobo — kar zapazi, da je še tudi druga deklica ravno taka kakor Virginica. Tiho pristopi in jo hoče vzeti, da bi jo odnesel v drugo sobo. Zdajci se mati zdrami, in ko zagleda ta prizor, skoči k služabniku in mu izterga otroka iz rok. „Klotilda!“ zakliče tužno, „Klotilda, moj ljubi otrok, ali tudi ti bodeš morala umreti? Tudi tebe mi smert pograbi iz naročja? O, še enkrat me poglej, ljubi moj otrok. Tudi ti me hočeš zapustiti. — Naj se zgodi. Peter, tu imaš dragoceno dete! Z Bogom, Klotilda! Z Bogom...“

S temi besedami podá svojo ljubljeno hčerko služabniku in omamljena se skloni na stol. Nekoliko časa sedi tako, potem pa se verže na kolena, povzdigne roke in goreče moli na tihoma k Bogu, katerega je prej prezirala. Med tem zopet pristopi služabnik. Hitro ga vpraša: „Peter, kako je Evgenčetu, Virginijci in Klotildki? Ó le povej, ne zakrivaj mi resnice!“

Služabnik si ne upa govoriti, — začne se jokati! „Dosti,“ pravi mati, že vém, kaj pomenijo te solze. Bog je hotel. V kratkem sem se naučila ponižno se podvreči njegovi sveti volji. Vendar morebiti skušnija še ni pri koncu. Peter, hiti k mojemu oskerbniku, naj nemudoma izplača menjico gospoda Soeteveld-a. Ta mošnjček denarja pa nesí njegovi ženi, moji svačinji, katera je bila dávi pri meni in jo ob enem prosim, naj pride k meni. Povej ji mojo nesrečo, in gotovo bode prišla.“

Služabnik odide. Še ima gospá tri otroke. Pritiska jih na persi in poljubuje. Vendar tolažilo jo je kratko. Naenkrat se zgrudi Miroslavček na tla in hud kerč ga začne zvijati. Káj je mati pri tem terpela, se ne dá popisati. Prime dečka in ga nese vun, kjer so bili drugi bolni otroci, ali strašen prizor. Evgenček in Virginica ležita v mertvaški obleki na postelji.

Ko se čez dolgo časa zopet prebudí, je v drugi sobi. Mlada žena derži jo za roko in jo tolaži. Okoli nje je pa skakljal deček.

„Sestra, ali mi moreš odpustiti?“ vpraša gospá ženo. „Ali smem poravnati, kar sem zakrivila?“ Serčno se objameta.

Nekoliko dni pozneje ste šle ženi čez terg; en njiu je bila zelo bleda in vsa v černo oblečena. Man deček je skakljajal z njima. Šle ste v glavno cerkev pred kapelico svetega Križa. Tam je pokleknila bleda gospa in je ukazala poklekniti tudi malemu dečku. Rekla mu je milo: „Prosi Boga, da bi tvojim bratcem in sestricam podelil večni mir, in zahvali se mu, da je tebe ohranil materi.“

Deček je ubogal, pobožno je nagnil glavico in je z gniljivim glasom molil: „Óče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime!“ (Sendb. št. 5, 1885.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Kako judje skerbé za naše katol. cerkve.) V današnjih časih že res ljudem kmalo ne bo nobena stvar važna in sveta. Ni dosti, da samo liberalci povsod stikajo, še celo judje so začeli zanimati se prav živo za naše cerkvene obrede, cerkvene obleke in orodja. Kako to, bo lahko vprašal kak čitatelj? Prav naravno; judje so začeli že pred nekaj leti teržiti s cerkvenimi oblekami, in žali, tudi kupcev so našli. Sevéda se je marsikak goreč katoličan, ne vedé, s kom ima opraviti, vjel v nastavljene mreže. Več judov napravi družbo za napravo in prodajo cerkvenih potrebščin. Dobro vedoči, da sami in persona ne bodo ravno lahko občevali s katoličani, najemó si lahkomišeljnih agentov, kateri so v kerstnih knjigah zapisani, pa v judovski službi. Teh agentov dandanes vse mergolí po svetu.

Tudi na slovenski zemlji so že kupčevali, in kakor se je zvedilo, méni neka nova taka dunajska „firma“ po praznikih začeti razpenjati svoje mreže po Kranjskem. Zato menim, da ne bo odveč, ako to in še par drugih enacih firm malo opišem.

Najnovejša je: Jacob Moor et Comp. Duhoven jo v Moravskem „Hlasu“ takole opisuje: „Opozorujemo na firmo za cerkvene paramente. Jacob Moor et Comp. na Dunaji, ktera je že več samostanov in fará po Koroškem poiskala in ktere agenta smo že tu (v Bernu) vidili. Bojimo se, da ne bi tudi med č. gg. duhovščino Moravsko koga vjela v svoje mreže. Ta firma je po vsem v judovskih rokah.“

Iz gotovega vira se vé, da je Jak. Moor jud, in si je do pred kratkim s prodajo manufakturnega blaga služil kruh. Ali premislil se je in začel teržiti s cerkveno obleko. Druga taka zaloga je tudi na Dunaji. G. Fritz et Comp. Da je judovska, dokazalo se je v sodnijski preiskavi proti listu „Katholische Gesellschafft,“ kateri list je tako toplo priporočal Fritza, zato ker je bil sam judovsk. Tudi za slike so si ti nadležneži napravili svojo: „St. Lukas Kunstanstalt.“ O tej družbi je „Slovenec“ prav dobro podučil naše ljudstvo. Dva slovenska gg. duhovna sta šla na Dunaji naročit k tej napravi osobno cerkveno sliko. Ali videč sobano te „Kunstanstalt“ tam nekje pod streho in tudi umetnike njene, sta jo urno pobrisala proč; z judi nista hotela imeti opraviti. Cerkev ne želi, da bi se celo cerkvene reči kupovale od judov, in gotovo taka tergovina žali blago versko čut vsacega poštenega katoličana. Dovolj imamo med našim narodom domačih umetnikov, kateri v cerkveni stroki gotovo ne zaostaja za drugimi narodi. K tem toraj se obračajmo. Kdor ima v cerkvenih zadevah opravke, ima v Ljubljani dosti prilike, da se mu bo pošteno postreglo. Upajmo, da se bomo z Božjo pomočjo vsaj na cerkvenem polju popolnoma ubranili judov in njih proizvodov.

Iz Cirknice naj naznanimo iz prijateljskega pisma sledečo veselo novico: V praznik čistega Spočetja Mar. Dev. je bila pri nas silna gorečnost; navadni misijoni niso nič proti temu! V ponedeljek od ranega jutra, potem celi dan, čez poldne, vso noč do terek opoldne je bilo vse natlačeno pri spovednicah. V torek sta oba gg. kaplana obhajala ob enem času skoraj celo uro iz dveh ciborijev; g. dekan so pa med tem časom pridi-govali. Bilo je 900—1000 obhajancev. Tacoga ljudje še ne pomnijo pri nas! Vso noč so imeli po hišah luč in v cerkvi se je po noči od 1 do 2 prepevalo. Od polidvanajstih do polidveh zjutraj je spovedovanje pre-jenjalo, potem se je spet nadaljevalo. V torek so ljudje od petih zjutraj do polí šestih zvečer, razun mej Božjo

službo, celi dan v cerkvi na glas peli, molili na glas rožni venec, pa spet križev pot; to je bilo lepo! — Res, da, hvala Bogu! komentara ni treba, facta loquuntur.

Amerika. Iz Marquette-a piše milgosp. škof Janez Vertin in pravi med drugim: Sedaj imam enega samega mašnika iz Kranjskega, ki je nastavljen v Kalumet-u, namreč čast. g. Čebul-a, in ima občino zmešano od izvornih prebivalcev, Nemcev in Kranjcev. Zarad Slovanov bi mi v škofiji še en kranjski duhoven bil potreben kakor nalaš. Ko bi se kateri oglasil, kak mlad duhoven ali pa bogoslovec, bi on v katicih letih zamogel služiti tudi drugim zmešanim misijonom.

Tukaj imamo od začetka grudna snég, in pri tem ni preveč merzlo, razun nekterih dni.

Vaše pismo do škofa Mraka sem mu poslal v njegov misijon med Indijane. Znati je, da je še zdrav, kakor mi je undan pisal.

Jest se še vedno pečam z zidanjem stolne cerkve; manjka pa pomočkov, zlasti ker časi, posebno že par lét nazaj, so bili prav ubožni.

Stolnica stane zdaj že do 80.000 dolarjev, to je, katicih 190.000 glid., in narmanj 25.000 dolarjev pa bo še potreba, da bi bila dodelana.

Serčen pozdrav in hvala znancem in prijateljem; v Srcu Jezusovem Vaš

Janez Vertin,
škof v Marquette.

Za novo leto. Nektere vošila obiskovavcem hiše Božje.

1. Vošimo, da bi vsi katoličani bili vsako nedeljo in zapovedani praznik pri sv. maši. Zakaj vsak mora vediti, da smertno greši in si pogubljenje naloži na vest, ako po nemarnosti sv. mašo take dneve opusti.
2. Vošimo, da bi v hiši Gospodovi nobeden rok ne deržal tam kje za herbtom, ali v žepu itd.; kajti kaj takega bi si gotovo ne upal še pred svojim višjim ne, koliko bolj nespodobno je pred Bogom tako vneumno se obnašati!
3. Vošimo, da bi vsak pred oltarjem sv. Rešnjega Telesa memo gredé s kolenom se priklanjal, in ako je izpostavljeno, na obé kolena pokleknil!
4. Vošimo, da bi vsak od predglasja (Sanktusa) pa do opravljenega mašnikovega obhajila klečal, ali če že ves ta čas ne, pa vendar čisto gotovo med povzdigovanjem in kadar se daje blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.
5. V časi vidimo razposajenih otrók, ki se kar med sv. mašo uderó iz cerkve v motenje in nevoljo vernih pričujočih. Takim zanikarnežem, ki nič ne vedo, kaj je sv. maša in cerkvena zapoved, naj bi najbližnjiši pričujoči vernik učesa nategnil in povedal, da morajo pri celi sv. maši biti, drugač naredé velik greh! Vošimo tedaj, da bi nobeni — ne veliki in ne mali — med najsvetejšim opravilom iz cerkve ne hodili.
6. Vošimo, da bi se strežaji vsi spoštljivo pri sv. maši obnašali, roke sklenjene pred seboj po konci imeli, ter tudi drugim lepe zglede dajali. Jest se še v starih letih spominjam pridnih ministrantov, ki so me ginili z lepim obnašanjem.
7. Voši se, da bi se po cerkvah in zakristijah ne kričalo in ne godilo, kakor po sejnih, koder se voli in konji prodajajo.
8. Vošiti je, da bi se v cerkvi začel zopet obilniše rabiti molek (roženkranc). S to molitvijo so mnogi in veliki odpuški sklenjeni. Vošimo, da naj bi nobeden ne prišel v cerkev brez mašnih bukvic, ali brez molka. Pri mladini naj se še posebno

na to gleda, kajti kdor se v mladosti ne navadi spodobno pri sv. maši biti, se bo najberže vedno obnašal pri naj svetejšem opravilu kakor volek, celo ali kakor magarec, in služil si bo božjo šibo namesto plačila.

Drobiž.

II.

Mnogi, ki spé v prahu zemlje, prebudili se bodo. (Dan. 12, 2.)

Jesenaka in zimaka letna doba ste vgodni razpadanju, smerti, razdejanju, drobljenju, sploh razkosovanju, kakor spomlad in letni čas prebujeta, oživljata in razvijata. Zlasti, kadar veliko dešuje, organske stvari hitreje razpadajo. Odpadkov drevesnih se lotijo male glivice, ki na tisoče in milijone razjedajo listje, suhljad, trohljino. Iz praha je vzrastlo, v prah se mora spremeniti. Od cedre libanske, ali da rečemo po današnje, od velikanskega tisočletnega mamutdrevesa, do najmanjše pod drobnogledom vidne celice, vse je podverženo neizogibni postavi spremenjenja in razpadanja. Smert kraljuje tudi v živalskem kraljestvu, ter razdrobi najmočnejše kosti. Naša zemlja, na kateri se „hrubi manjšajo in doline polné,“ mora tudi po božjem razodenju, kakor tudi po opazovanju človeškem, svoj čas razpasti. Da o drugem ne rečem, premislimo očitno prikazen na morji: kadar vled privlačnosti (na-se potezajočega vpliva) solnca in meseca na zemljo se morje narašča (plima), takrat se po računu izvedenih móž prelija 200 kubičnih milj vode od one strani, kjer morje upada (oseka). In to vsak četert dneva — od šest do šest ur. To prelivanje tolike množine, ako le za neizmerno mali hip, vendar ustavlja polagoma zemljo na nje teku. O časa opazovalca Hiparha (+ 125 pred Kr.) se je po Adamsu in Thomsonu zvezdni dan strajšal toliko, da v enem stoletju znaša četert ure zakasnenja. To zakasnenje se pa preliva v toploto. Po najnovejših preiskavah bi morala zemlja, ko bi po kakem drugem telesu bila tako zavirana, da tek svoj ustavi, spremeniti se nakrat v gorečo kroglo, ki bi imela tako strahovito vročino, da bi 14 krogelj tolikih, kakor je zemlja, potrebovali oglja, da se napravi taki ogenj. Ti računi iz raziskovanja poterjujejo nauk sv. pisma: „Sedanje nebo in zemlja pa sta shranjena ognju za dan sodbe, in pogube brezbožnih ljudi.“ (II. Petr. 3, 7.) Ko torej vse to razpada, kakošni morate biti v svetem vedenju in pobožnosti, čakajoč in hrepeneč po prihodu dneva Gospodovega, ob katerem nebo razpade v ognji, in pervine se v ognji raztope? (Isti 3, 11—12.)

A že veliki prerok Izaija pravi: „Nebó se bo topilo ko dim, in zemlja se bo razderla ko obleka, in vsi nje prebivalci preidejo: moje zveličanje pa vekomaj ostane in pravica moja ne premine.“ (Iz. 51, 6.) Še bolj določno večni učenik resnice govori: „Nebo in zemlja bo prejšlo, moje besede pa ne bodo prejšle.“ (Mat. 2, 35.) Torej ostane trdnjša ko nebo in zemlja Kristusova obljuba in njegovo žuganje — za človeka neumerjočega. Ko človek umrè, razpade teló na kose in v prah, ker iz zemlje in drobnega prahu je sestavljeno; a duh ni iz delov, ne iz kosov; tudi se ne more razdrobiti in razkosati in ne more razpasti. Tako je že modri Ciceron, dasiravno pogan, razlagal neumerjočnost duhá človeškega. In sv. Pavel primerja teló hiši, ki se podere, dušo pa prebivalcu, ki se preseli v lepše stanovanje: „ker vemo, če zemeljska naša hiša prebivanja razpade, da imamo prebivališče od Boga, hišo, ne z rokami napravljeno, večno v nebesih.“ (II. Kor. 5, 1.) Pa izdat-

nejše in terdnejše, ko vseh Ciceronov in učnikov je Kristasovo zagotovilo: „Ne bojte se tistih, ki teló ubijejo, duše pa ne morejo ubiti; bojte se marveč tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel.“ (Mat. 10, 28.) Pa ta izrek in oni drugi: „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, dušo pa pogubi“ (Mat. 16, 26), sta nihilistom in drugim brezvercem lo prazno strašilo, onim namreč, ki menijo, da med telesom in duhom ni razločka bistvenega. Po tem neverstvu, kteremu pravijo pantheizem, ali novejši, monizem (ki se vjema konečno z materijalizmom), bil bi ves svet, bodisi telesni ali dušni, zložen iz samih neizmerno drobčkinih delcev — atomov —, češ, da so vsi večni in se vekomaj preminjajo, kakor je ta nezum neki naš pesnik izrazil z versticami:

„Nikjer je stalne ni stvari,
A prah noben se ne zgubi.
V delavnico sem tvojo zeri,
In videl vedno sem verstenje,
Prelivajoče se življenje,
Prerojevanje, prenavljanje,
Iz bitja v bitje presnovljanje
A smerti nisem vzerl nikjér!“

Časniki so sporočali pred nekaj leti, da Kasa, knez Tigranski, preden je postal cesar Abesinjski, je grozovito s poti spravil svojega tekmeča Abukasaja. Vjetega zveže, ter mu napolni obé ušesi s strelno pavolo, zaže, in na tisuč koščekov se raztrešči glava ubozega Abukasaja. Groza nam kosti spreletuje, ko to beremo. Nekaj podobnega nameravajo vsi oni, ki terdó, da vse se konečno da razdeliti in krojiti v neštivilno množino atomov, drobcev, kteri so po njihovi nespametni terditvi obstojali že milijone in milijone lét, vekomaj, po njih miali, in so se razvijali polagoma od nepopolnih snovi do najkrasnije svetne oblike, do človeka! Vse tedaj bi bilo nastalo iz drobcev in zopet v drobce razpada, se preobrazuje in preliva. Smert po njihovi vertoglavosti ni nič, je le razpad v večne drobce, ki se v druga bitja spojé, in tako delajo neprenehoma dalje brez konca in kraja.

Toda, ako ni smerti, temuč le vedno prenovljanja, zakaj se pa v teku tolikih milijonov lét oni drobci niso vapeli do tolike popolnosti, da bi ljudje bogovi postali, vekomaj mladi, lepi, čversti, da bi se ko ptič feniks vzdignili visoko pod sinje nebó s pomilovanjem oziraje se na ta revni svet in njega železnice, balone, telegrafe in telefone? Kako pač neumni so ti drobci! Komaj se dobro snidejo v kakem veleumu, učenjaku, umetniku, pesniku itd., pa ga v sredi najsjajnjšega delovanja razpersé, kakor omenjeni krutnik Kasa svojega tekmeča. Kam večé slabote kot ta, da oni v misločem človeku združeni drobci niso te polvečnosti, ki je cela večnost, odkar obstojé, do take terdnjave dospeli, da ne meč, ne nož, ne kroglja, ne verv, ne smodnik, ne dinamit, ne bi nič mogli škodovati oni njih zadrugi, ki se imenuje človek?

Smešno je, ako slepec hoče presojati barve, in nespametnejše je, ako s to mero, ktero rabi na duhu in telesu točno omejeni človek, hoče premeriti večnost. Kar je neskončno in večno, se z vatlom in metrom, s cilindarcem ali kronometrom ne dá meriti. Kar je večno, je nepremeljivo, in misel o večnem preminjanju je tako nedoumna (nespametna), kakor da kdo reče: časna večnost, ali večna časnost. —

Otrok in njegov angelj varh!

Na Badenskem, kakor piše „Sendbote,“ se je pred kratkim snovala sledeča dogodbica: Zbolela je 4letna pobožna deklica, katera je imela révno pa zelo bogabo-

ječe stariše. Ker je ta otrok svojega duhovnega pastirja zelo ljubil, ga večkrat v šoli videl, želel ga je tudi v svoji bolezní viditi. Mati tedaj je prosila duhovna, naj bi obiskal malo deklico.

Prav rad je duhoven privolil in jo je večkrat obiskal. Vselej pa mu je mala deklica pripovedovala o sv. angelju varhu, da se ji je prikazal in ji obljubil, da jo hoče kmalu popeljati v nebosa. Ko nekega dné gospod zopet pride, je bila deklica vsa vesela in je rekla: „Še danes bodem šla k ljubemu Bogu v nebosa; moj sveti angelj varh že čaka tam le pri postelji; ali ga vidite, gospod duhovni oče!“ Župnik nato nekoliko govori, kar deklica veselo zakliče: „Sedaj je prišel moj angelj varh po-me, da me popelje v nebosa!“ Precej nato ste ugasnili očesci nedolžnega otroka, ročici bili ste sklenjeni, njena duša je bila odšla v prostore večnosti. Ta prizor smerti nedolžnega otroka je globoko pretresel vse navzoče, župnika, mater in odrasčene brate in sestre, dokazal jim je mogočno varstvo naših angeljev varuhov.

Sv. trije Kralji.

Ko je rimski cesar Friderik I, imenovan rudečebredec, bil premagal mesto Milan in ga je razdjel, izprosil si je njegov kancler škof Kolinski trupla sv. treh Kraljev, katera so več stoletji bila v ónem mestu. Jako vesel valed tega je dal prenesti ss. trupla in tudi ostanke ss. Feliksa in Nabor-ja čez visoke planine v mesto Kolin, kamor je dospel 23. julija leta 1164. Celi Kolin je bil valed tega vesel. Vsa duhovščina, mestno starašinstvo in meščani pripravljali so se na vredni sprejem svetinj. V slovesnem sprevedu so šli škofu k mestnim vratom naproti. Potem so spremili svetinje dalje po ulicah v stolnico sv. Petra, kjer so jih shranili. Tam počivajo sedaj ss. trije Kralji kot zagotovilo priprošnje v nebesih za celo mesto in nadškofijo. Kmalu so jeli misliti, da bi staro cerkev prezidali in bolj vredno počivališče ss. trem Kraljem postavili. In zares, že v poldrugem stoletju je stala nad svetinjami mogočna hiša Božja, zares vredno bivališče ss. trem Kraljem.

Od tistega časa je postala cerkev v Kolinu sloveča božja pot.

Nemški cosarji, potem ko so bili izvoljeni in v Ahenu kronani, so se s krono Karola Velicega najprvo podali v Kolin k ss. 3 Kraljem. In kakor so ss. trije Kralji poklonili Izveličarju kadila kot Božjemu Sinu, zlata kot kralju, in mire kot umerljivemu človeku, tako so cesarji poklonili gorečo molitev v ravno tisti ljubezni Kralju kraljev.

Res se je v teku časa mnogo aprememilo na Nemškem in v Kolinu; a češenje ss. treh Kraljev je še vedno ostalo in bode ostalo kljubu preganjanju sv. Cerkve.

“Zlato, kadilo in mira.“

Neznatno in silo ubogo, kakor od sveta zaverženo, leži Dete presv. Device v jaslih v bornem hlevcu. Ali glej: v tem trenutku, ko je rojeno, zasveti se na jutrovem nebu čudovita zvezda, katera vabi bogoljubne Modre k njemu. Poslušajo, in pridejo v Jeruzalem, ter vprašajo: „Kje je novorojeni kralj judovski? Vidili smo njegovo zvezdo in smo prišli ga molit.“ Tedaj to je ubogo Dete v Betlehemu: „Novorojeni Kralj judovski.“ Pa ne samo to: „Mi smo prišli Njega molit.“ Samo Boga molimo, toraj je dete Bog, Bog kateri se je zaradi ljudi včlovečil. Kedo bi si zamogel misliti: da bode Bog zaradi ljudi človek postal!

Sveti možje so slednjič našli Dete in njegovo Mater. Kako so se morali vendar čuditi, ko so našli novorojenega Kralja, včlovečenega Boga v taki revščini v naročju tako uboge Matere! Vendar zbog tega niso omahovali: On je vendar Kralj judovski, pričakovani Izveličar sveta, včlovečeni Bog. „In sklonili so se pred njega, so ga molili in mu darovali zlata, kadila in mire.“

To je bilo njih veroizpovedanje: častili so ga kot kralja, zato so mu darovali zlata; častili so ga kot obljubljenega Odrešenika, kateri ima s svojim terpljenjem in svojo smertjo svet odrešiti, zaradi tega so mu darovali mire; častili so ga kot svojega Boga, zatoraj so mu darovali kadila.

Kolika vera, katera ni omahovala, čeravno je bilo vse, kar so vidili, v največjem nasprotju, kot bi imelo biti! Kdo je zmožen popisati njihovo častenje in veselje, ko so našli cilj svojega iskanja. Kedo more popisati njih hvaležnost in ljubezen, ko je gledalo njihovo oko Njega, kateri je njihov Bog in je za nje človek postal!

Poklekajmo s sv. možmi pred sv. Detetom, molimo ga in darujmo mu: zlata, kadila in mire! On je tudi naš kralj: „Ali si kralj?“ vprašal ga je rimski sodnik. „Da, kralj sem“, odgovoril je Jezus. — On je naš Odrešenik, kateri nas je s svojo kervjo in smertjo na križu odrešil. — On je naš Bog, kateri se je iz ljubezni do nas včlovečil.

Tudi naše serce bodi polno božjega češčenja in vdane ljubezni do njega; častimo ga kot Boga, bodimo mu vdani kot našemu Zveličarju, ljubimo ga kot svojega Kralja. Častenje bodi naše kadilo, vdanost naša mira, in ljubezen naše zlato. Ljubezen, častenje in vdanost, „zlato, kadilo in mira“ naj bodo darovi katere naj vsakdar dobro keršansko serce daruje Božjemu Detetu, včlovečenemu Sinu Božjemu.

Vedno naj bode goreče hrepenenje zlato serce, da se sveta ljubezen vedno bolj in bolj v nas množi, da postaja dar vreden velikega Kralja; mira serca, t. j. zatajevanje, naj bode vedno večje, da postane — vreden dar Zveličarju, kateri je za nas samega sebe daroval; kadilo serca, molitev — naj prihaja vedno boljši, da bodo vreden dar, prijeten duh Bogu in Odrešeniku.

Ljubezen nas stori močne, da zamoremo božjemu Zveličarju slediti na ternjevi poti, katera je edino prava v zveličanje! „Kedor hoče za menoj hoditi, naj se zatajuje, naj vzame svoj križ na ramena in hodi za menoj!“ Molitev pa prinaša blagoslov in moč iz neba, da ne omagamo na tej poti, da terdno in neomahljivo stopamo dalje proti nebesom.

Razgled po svetu.

Gradec. Tudi v Ljubljani dobro znani P. Hünner S. J. je vodil 9dnevnicu v čast brezmadežnega Spočetja M. D. v glavni proštijški cerkvi v Gradcu od 7. do 15. grudna. Pobožnost je bila obilno obiskovana in „Wahrheitsfreund“ hvali učene in prijetne govore, ki jih pa vendar mojsterski govornik vé tako vravnati, da so razumljivi, priserčni in vabljeni. —

Rimski grof Leopold vitez Lillenthal je napravil v Krainbach-u podaril 100.000 gld. s pristavkom, da naj bi naprava, kolikor je moč, sprejemala bolnike z neozdravljivimi boleznimi. Tej napravi se je bilo dosihdob boriti z naj večimi težavami za svoj obstanek. — Ravno take naprave so pač res potrebne; kolikrat se ališijo pritožbe: „V špitalu me niso hotli več, ker je bolezen neozdravljiva.“ Pomoč za take je pač res „junaško djanje keršanske ljubezni.“ —

Graški srenjski gospodje so bili lansko leto naredili bogoakrunski sklep, da se mestni srenjski odbor kot

taki ne bo vdeležil procesije sv. Rešnjega Telesa! In lejte: mesto je skoraj vse katoliško! C. kr. vlada je vertoglavni sklep pošteno zavergla; gospodje odborniki pa se pritožujejo pri višji državni sodnji, in na atreška katoliških davkoplačevalcev bode celo zagovornik omanjenega sklepa poslan na Dunaj, ki se bo pred sodnijo poganjal za to, da liberalni gospodje odborniki naj v praznik presv. Rešnjega Telesa nikar ne skazujejo časti našemu Gospodu in Bogu! Tako naznanja „Wahrheitsfreund“, in ko bi satan imel zlate bukve, gotovo bi take liberalne motivce zapisal vanje; ker pa take knjige nima, bode z ogjenimi persti svoje lastne znamuje začerkal na njih čelo, da jih bo keršanski svet poznal, in da se v dan veseljne obravnave pred večnim Soduikom ne bo pozabilo, koliki so bili to ljudoljubi!

Iz Bosne nam naznanja prijateljsk list, da jih je silno razveselil oklic in poziv premilostnega škofa našega da naj bi se nabiralo za zvonove bosenske prvostolnice, in že prvi izkaz v „Danici“ jih je kar iznenadil. (Op. Ako bode reč tako dobro vspeševala, smemo se nadjati, da se bode z vlivanjem zgodaj lahko začelo. Vr.)

Rim. Propaganda je iz Kočin Čine prejela naznana, ki sežejo do 1. listopada. Po teh poročilih je bilo v preganjanji kristjanov v vzhodnji Kočiu Čini pomorjenih 9 francoskih mašnikov, 7 domačinskih duhovnov, 60 katehetov in 24.000 družih vernikov. Razdjanih je bilo 200 keršanskih stanovanj; požganih 225 cerkvá.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Stirje bolniki v eni hiši za pomoč. — Neki bolnik za zdravje. — Hudo bolan duhoven za pomoč, ali saj srečno zadnjo uro. — Zapušen mladenec, da bi prišel v kako rokodelstvo in se tako rešil za prihodnost. — Mladenec se priporoča v gorečo molitev na čast Naše ljube Gospe presv. Serca, Sv. Frančiška Seraf., sv. Ant. Pad. in sv. Janeza Evang., da bi bil sprejet v samostan, tudi za vse dušne in telesne potrebe in za srečno zadnjo uro in milostljivo sodbo božjo. — Priporočam se v bratovsko molitev za pravo pobožnost, dušni mir za priložnost, angeljski Kruh vredno in pogosto prejemati, — in tudi neke hišne zadeve, da bi se prav izšle. Sv. Marija brez madeža spočeta! ne zaverzi moje prošnje, ko k Tebi pribežim.

Zahvale.

S ponižnim sercem naznanjam zahvalo za milosti ozdravljenja telesnega; s tem pa tudi priporočam v molitev brata in sestro, da bi prišla do spoznanja in spreobrnjenja na posredovanje N. lj. G. presv. Serca in žalostne Matere, sv. Jožefa, sv. Neže, sv. Frančiška in sv. Antona. Hvalo očitno hočem naznati, ako uslišanje sprosimo. A.

N. lj. G. sv. Jožefu in sv. Ant. Pad. se mi je zahvaliti, in hvala bodi preserčna, da mi je bilo dano sa. zakramente tolikokrat prejeti, in da mi je bila odvzeta neka dušna britkost. J. Č.

Koledar za prihodnji teden:

4. prosenca. S. Tit. — 5. Predpraznik razglašanja Gospodovega. S. Šimon Stebrovec. — 6. Razglašanje N. G. J. Kr. ali sa. 3 Kralji. — 7. S. Valentin. — 8. S. Severin. — 9. S. Julijan. — 10. Perva nedelja po Razglašnji Gospodovem.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

28. prosinac.

Praznik prikazanja sv. Neže. (S. Agnetis secundo.)

Ko so stariši sv. Neže osmi dan po njeni mučeniški smerti v žalost vtopljeni in jokajoči molili na grobu svoje hčere, prikazala se jim je le-ta in rekla: „Ne žalujte po meni umerli, zakaj nisem mrtva, ampak živim v nebesih pri Njem, kterege sem na zemlji ljubila iz vse svoje duše.“ V spomin na to dogodbo se je postavil ta praznik.

Sv. Ciril Aleksandrijski, škof, sloveč zavoljo svoje učenosti v bogoslovskih vedah. Po krivovercih napadene verske resnice je s posebno bistroumnostjo in z veliko gorečnostjo pismeno in ustmeno branil, zlasti nauk o včlovečenju Sinu Božjega. Zato ga je papež sv. Celestin jako čislal in mu dal častni priimek „velikodušnega branitelja sv. cerkve in vere.“ Umerl je leta 444.

Sv. Jakop, puščavnik. Celih 40 let je bil ta mož že preživel v neki puščavi Svete dežele in zavoljo svoje svetosti je prejel bil od Boga celo dar čudodelnosti, in po toliko letih pokore in milosti ga je hudič spravil v alabo priložnost, v kateri je ta sveti mož zabredel v dve veliki pregrehi. Iz tega se vidi, da tudi največa svetost človeka ne obvaruje pred padcem. Pa Bog se ga je usmilil, kakor nekaj Davida. Ko je Jakop ves obupan zavoljo svojih pregrešnih dejanj hotel že samoto zapustiti in svetu in posvetnemu življenju se vdati, mu Bog naproti pošlje drugega puščavnika, ki ga je odvernili od tega sklepa in ga v puščavo nazaj spravil. Tu jame Jakop hudo se pokoriti. Naredil si je grobu enako jamo, v kateri je poslednjih deset lét svojega življenja v taki spokornosti in svetosti preživel, da mu je Bog v znamenje, da so mu grehi odpuščeni, zopet dal poprejšnjo milost čudodelnosti. Toraj tudi največi grešnik naj nikar ne obupa!

Sv. Janz, opat, silno pobožen in bogaboječ mož, ki ga zato rimski zapisnik mučenikov imenuje „moža Božjega.“ Dosegel je v kljub ojetremu pokorjenju in zatajevanju nenavadno starost 120 let. (Saj pokora in zatajevanje nikoli ne škoduje, pač pa požrešnost, nezmernost in druge strasti!) Kakor v življenju, ga je Bog s čudeži poslavil tudi v smerti. Umerl je leta 545.

Sv. Julijan, škof v Konhi (Cuença) na Španjskem, je bil poseben prijatelj revežev, katerim je razdelil vse svoje dohodke, da se je sam preživel le z delom svojih rok. Bil je tudi čudodelnik. Umerl je leta 1208.

Sv. Leonid, mučenik v Egiptu, ki je za vladanja cesarja Dijoklecijana z nekterimi tovariši vred svoje življenje daroval za sv. vero.

Sv. Tirz, Levcij in Kalinik, mučeniki v mali Aziji. Bili so terpinčeni na razne načine. Poslednjič so Tirzu in Kaliniku glavo odsekali, Levcij pa je po hudem mučenju dušo izdihnil.

Sv. Valerij, škof v Saragosi na Španjskem, mučenik, je bil najpervo zavoljo sv. vere do kervi s šibami tepen, potem pa pregnan na Francosko, kjer je umerl v začetku 4. stoletja.

Listek za raznoterosti.

Za Božični čas. Mir Božji! Kerst se rodil! Vse božični čas se ne sliši po Dalmaciji navadni pozdrav: „Dobro jutro; dober dan.“ ampak pozdrav: „Božji mir!“ Odgovor: „Kristus je rojen!“ Tako mi je pravil podkapitan Lazarevič. (Gl. „Zg. Dan.“ 1853.)

Božične podobe v Marijanišču se tudi letos predstavljajo. Ker take podobe močno povzdigujejo pobožna čustva, jih priporočamo prav toplo. Na novo pa se

predstavlja letos igra s petjem „Živela Avstrija,“ ki je zelo zanimiva in se je v torek ter sredo igrala v občno zadovoljnost. Gotovo ne bode nikomur žal, ako pride gledat male dečke, kako se obnašajo kot verli zvesti Avstrijacci iz vseh deželá. Dnevi se bodo naznanili sproti.

Božičnica v Lihtenturnovi sirotišnici 28. u. m. je bila prav prijazna in priserčna. Deklamovanje in petje je bilo prav izverstno. Deljenje božičnih daril je veselico sklepalo. Milgsp. knez in škof, deželni predsednik in drugi odlični gospodje so bili pričujoči 3. pros. se bo igra ponavljala.

Je tedaj katoličan. Bere se v časnikih, da te dni je princ Aleksander Hesenski nekemu visokemu vojaškemu gospodu na Dunaj pisal te-le zanimive besede: „Moj sin, knez Aleksander Bulgarski, se je kot botranec starega Radeckiga vojaško pošteno poterdil. Stari maršal mu je bil kum (boter, keratni oče) pri njegovem keratu v Milanu.“ — To nam pojasnuje marsikaj; Bog živi in poterjaj njega in Bulgare!

Odpadni svečenik Jožef Lang, kakor piše „Linzer Volksblatt,“ se je od altkatoliške zmote skesan povernil v katoliško Cerkev.

Velika pratika za l. 1886, pri Blaznikovih naslednikih, cena 15 kr. Ta pratika ima zraven navadnega koledarja toliko raznega in koristnega blaga, poduka, naznanil itd., da blezo nobena knjiga ne toliko na tako majhnem prostoru. Tu imaš stopnico za štempeljne, sejme po Slovenskem in Hervaškem, tudi raznih popisov s podobami, kakor: † Kardinal Švarcenberg, Velehrad itd. Vmés med mesci so tudi prazni listi, da vsak svoje potrebne reči lahko zapisuje. To je prava slovenska pratika.

Kolare se pa nikar ne bojte; pri nas je ni več, in je tudi bilo ni. — Tako naznanja prijateljsko pismo iz Tersta in pravi, da tisti štirje, umerli, češ, za kohero, otrovani so bili od „zelenega volka“, ker so vživali ostanke, ki so bili hranjeni v kuprenem kotlu, ne dobro zacinjajem. — Ko bi ta „zeleni volk“ bil kaj postrašil k spreobrnjenju marsiktore strahu potrebne, bi jim pač ne škodovalo.

† Iz Mekronoga. Prijateljem in znancem bodi v molitev priporočena Marijana Kos, hišna posestnica v Mokronogu, ki je 17. grud. u. l. po kratki bolezn, previdena s sa. zakramenti za umirajoče, stara 70 lét, v Gospodu zasopala. Cecillija Simončič.

Perva študentovska katoliška družba se ima v kratkem pričeti na univerzi v Pragi. — Vivant sequentes!

Baklada, da je kaj! Nadškof Kolinski preč. g. Kremenetz je bil 15. grudna t. l. vpeljan v ondotno stolnico. Kacih 400 duhovnov je bilo v ornatu. Prekrasna je bila zvečer razsvitljava. Baklada je imela čez 20.000 deležnikov s šestnajsterimi godbinimi zbori.

Dve dobri roki. Ko sem bil še deček, pripoveduje nekdo prijatelju, zanimal sem se do nekega gotovega časa prav zelo za dedšine. Prav zelo hrepenel sem vedeti, kaj so moj oče podedovali. Nekega dné jih vprašam, in odgovoré mi naslednje:

„Moja dedšina? Ti bom povedal, koliko sem je imel: Dvé dobri roki in pošten sklep, roki in čas, kar mi je Bog podelil prav porabiti.“

Če tudi je že mnogo let od tadaj preteklo, spominjam se vendar še dobro glasú svojega očeta, ko so to govorili, in svoji roki povzdignili, da bi bile njihove besede bolj pomenljive.

Marsikteri deček ne podedva denarja in ne zemljiša, ima pa par dobrih rok, katere ste bolji od tisočev v zlatu. In terden sklep jih dobro porabiti, to zamore vsak deček. Spominjajte se v ta namen modrega opomina: „Vse, kar meniš, da ti je storiti, stori berž, ali bolj okroglo:“

Tri ogledala. Učenka v neki napravi prosi mater, naj ji pošlje ogledalo. Mati ji odgovori; „Pošljem ti tri ogledala.“ — Poslala ji eno pravo ogledalo, podobo z mertvaško glavo, in podobo preblažene Device Marije. Pod prvo je zapisala: „Taka si;“ pod drugo: „Taka boš;“ pod tretjo: „Taka bi imela biti.“

Kakešne je bile vreme ekeli novega leta in pesneje pred 50 leti? Ko se je pisalo 1836, je bil konec zime zmeraj veter in deževno vreme, tako tudi v začetku spomladi. Veliko nedelje je sneg zapadel, po noči poprej je hudo germelo, in cela spomlad je bila močerna in merzla tako, da je sneg šel križev teden, ko so šli ljudje s procesijo. Po leti je bilo pa lepo gorko. Tudi jesen je bila lepa; toda ob vsih Svetih je bil tak mráz, da so okna zmerznile, potlej pa gorko do novega leta 1837.

Popravljaivec kmetištvá, ali kaj? Nekak spodnje-avstrijaneki „Bauernbund“ hoče po vsi Avstriji napraviti samosvojno kmetiško stranko z glaslom: „Ne liberalno in ne klerikalno.“ To bi se reklo: „Ne pekla in ne nebé“, ali tudi: „Ne krop in ne voda.“ — Vsak stan, ako hoče biti srečen, se mora sv. vere deržati, — in ker so duhovni orodje in zastopniki sv. vere, torej se mora vsak pošten vernik deržati duhovstva, to je biti mora „klerikalno“ v pravem pomenu, ako želi biti srečen in zadovoljen na tem in na unem svetn. Kdor ljudstvo od duhovstva odvrača, zoper duhovstvo hujaka, je sovražnik in tat, če tudi se prijatelja dela.

Kake se je zmaševala usmiljena Sestra. V železničnem vozu sedeli sta dve usmiljeni sestri in en gospod, kateri je nalaš in neprenehoma gobčeval zoper samostane, in govoril tudi druge žaljive reči. Ko pridejo do postaje, reče stareja sestra z vso priljudnostjo: „Blagorodnemu gospodu sva prav hvaležni za sopopotvanja.“ — „Zakaj?“ praša gospod širokoustnež. — „Doma nimave nikoli prilike, da bi se mogli tako vaditi v poterpešljivosti, kakor se nama je prigodilo danes.“ Na to se drugi sopopotniki tleskali in klicali „bravo,“ neolikani širokogobčevič*) pa bi se bil rad skril — magari pod klop, ko bi se bilo dalo. (Kat. Nov.)

Tembele napravi katol. družba svojim družbenikom 10. prosenca.

Huda ravada je po več krajih tudi na Koroškem, kakor piše „Mir“, da so gostilnice odperle celo med Božjo službo. „Ali oštirji ne vedó, da je to prepovedano? praša omenjeni list.... Pač da, prepovedano je po božji zapovedi, pa tudi po svetnih postavah. Svet se boji, kaj nam prinese nastopno leto: bojmo se žaliti Boga, potem se nam ne bode bati leta 1886, ki je v Božjih rokah, ki lahko odverne hudo, ako mu zvesto služimo.

Vsa preč. ljubljanska duhovščina je 31. u. m. ob 10 dopoldne premil gsp. knezu škofu dr. Jakopu Misiju se poklonila in srečo za novo leto čestitala.

Duhevske spremembe.

V Teržaški škofiji, Preč. Jan. Kavalič je postal župnik v Škednji. — Čč. gg. J. Pitacco in Andr. Purga bodeta učila veronauk na teržaški mestni gimnaziji do izvolitve stalnih učencikov. Ta služba je razpisana do 5. pros.; duhovnija Hrušica pa do 20. pros. — Č. g. And. Kranjec je prestavljen iz Dutovelj za duh. pom. k sv. Jakobu v Terst; v Dutovlje pa gre č. g. Ant. Kuha. —

*) V slovaškem „tishuba,“ t. j. tolci gobec, ali gobec tolkanja.

Dobrotni darevi.

Za študentosko kuhinjo: Neimenovan 50 kr. — Č. g. A. St. 2 gld. — Č. g. župn. M. Preželj 2 gld. — Č. g. župn. A. Žgur „financministru slov. dijakov za novo leto“ 2 gld. — Preč. g. župn. M. Tavčar 5 gld. (za druge potrebe 15 gld.) — J. Č. 40 kr. — Č. g. škofijsk. kapl. dr. J. Lesar 2 gld. — Č. g. ž. J. Karlin 5 gld. 50 kr. — P. Tit. prijatelj 12 gld. s pristavkom: „Tu je nekaj za mlade zobé.“ „Plenus venter non stud. libenter“ modruje starodavni pisatelj. Pa tudi kruleči, prazni želodec ni musam ter uku prijatelj. Treba tedaj „in medio virtutem.“ — Č. g. kapl. J. Bronce 2 gld. kot „flašterček“ za financministrovo serce ob novem letu. — Č. g. J. Deruovšek 1 gld.

Za zvonove v Sarajevem: Križka župnija s č. g. duh. pastirjem vred 9 gld. — Č. g. V. Bernard iz Studenega 17 gld. — M. Š. 3 gld. — Gospodičini Mimi in Amalija Pfefferer 10 gld. — Mavčiče po č. g. župn. M. Preželjnu 38 gld. — Doberniče po č. g. župn. J. Karlinu 31 gld. — Fara Reteče 16 gld. — Mekine po č. g. župn. 18 gld. — Farmani v Žaljni po č. g. župn. L. Urbaniju 22 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Mavčič 1 gld. 20 kr. — Iz Borovnice po č. g. kapl. Fr. Dolinarji 22 gld. — Neimenovan po č. g. katehetu Ant. Keržiču 50 gld. — V pušico pri opravi sv. Detinstva v uršulinski cerkvi prišlo 4 gld. 32 kr. — Gospa Franč. Dolšajn v Kranji 20 gld. G. T. Pirnat 1 gld. — Neimenovan 50 kr. — Preč. g. mestni župn. J. Rozman 10 gld. — Po č. g. Ant. Šmidovniku, duh. pomočniku v Žužemberku, 40 gld. — Jož. Zupančič 1 gld. — Iz Hinj č. g. Gašp. Majer 4 gld. 50 kr. — Iz Žaljne po č. g. župn. L. Urbaniju 9. gld. 36 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Mavčič 2 gld. 60 kr. — Iz Žaljske fare po č. g. župn. L. Urbaniju 10 gld. 64. kr.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Č. g. župn. M. Preželj 1 gld. 20 kr.

Za oltar sv. Antona v Štangi: J. J. v K. 2 gld.

Za sv. Očeta: Ž—ska ljudska šola pokloni sv. Očetu 2 gld. kot mali novoletni dar v namen, da bi sv. Oče sprosili mladini in učeništvu darove sv. Duha. — Doberniče po č. g. župn. J. Karlinu 3 gld. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Reza Pirc 1 gld.

Za misijon v Bulgariji: Blag prijatelj z Dobrove 5 gld. Doberniče po č. g. župn. J. Karlinu 2 gld.

Za uboge kristjane v Anamu in Tonkinu: „V Božjem imenu“ 10 gld.

Za misijon v Bosni: Blag prijatelj z Dobrove 5 gld.

Za čast. redovnike Trapiste: Dobrotnik 3 gld.

V imenu ranjčih staršev, bratov in sester, da bi jim Bog več in pokoj dodelil, daruje nekdo: Za katol. družbo rokodelcev v Ljubljani 20 gld.; za zvonove v Sarajevem 20 gld.; za sv. Detinstvo 20 gld.; za Bolgarijo 20 gld.; za ubožne cerkve ljublj. škofije 20 gld.; za Marijaniše 20 gld.; za štud. kuhinjo 10 gld. za najpotrebniši misijon 20 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Iz duhovnije Žaljne 7 gld. 26 kr. po č. g. župn. L. Urbaniju.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. M. Kl. v Č.: Poročeno založništvo. — N. Šinkič: Naročnino smo oddali založništvo. — G. R—k, v B. B.: Naročnino oddali založništvo. Pozdravljeni! — G. M. G. v O.: Naročnino tudi oddana. Za vse dobrotni Bog prav bogato plašaj! — G. B.: Intent. se dalje odpravljene, in drugo naj bolje dešlo, quod Deus millies retribuat!